

Dosarul nr. 2ra-1289/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecători

Oleg Sternioală

Victor Burduh

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Șatravca și Ana Șatravca împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Alexei Rusu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2016, Vera Șatravca și Ana Șatravca au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantele au relatat că la 30 iulie 2014, agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, mun. Chișinău Alexei Russu, le-a întocmit procese-verbale cu privire la contravenție, fiindu-le imputată săvârșirea contravenției prevăzută de art.354 Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 50 u.c.

Procesele-verbale cu privire la contravenție din 30 iulie 2014 nu au fost expediate în adresa lor prin poștă, dar au aflat despre existența acestora și au luat cunoștință de ele, la 09 martie 2015 în biroul executorului judecătoresc Olga Cebotari, unde au fost trimise pentru executare silită.

Nefiind de acord cu constatările consemnate în procesele-verbale cu privire la contravenție, au depus contestații prin care au solicitat anularea acestora și a deciziei agentului constator din 30 iulie 2014, cu încetarea procesului contravențional.

La 24 decembrie 2015 și ulterior la 20 aprilie 2016, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a admis contestațiile reclamantelor Vera Șatravca și Ana Șatravca pe cauzele contravenționale în privința acestora și a declarat nule procesele-verbale cu privire la contravenție și decizia agentului constator din 30 iulie 2014, cu încetarea proceselor contravenționale.

La 17 martie 2015, Ana Șatravca, iar 20 mai 2015, Vera Șatravca, au încheiat cu Cabinetul Avocatului „Valeriu Gîscă” contractele de prestări servicii juridice nr.45/03-2015 și respectiv nr.58-05/2015 cu achitarea onorariului avocatului în sumă de 3000 de lei fiecare, fapt ce se confirmă prin bonurile de plată seria WL nr. 745033 din 17 martie 2015 și seria WL nr.745039 din 20 mai 2015.

Reclamantele au menționat că prin acțiunile ilegale ale colaboratorilor OSSP-5 a IP Rîșcani, mun. Chișinău, le-au fost cauzate prejudicii morale manifestate de stres, frustrare, umilință, exprimate prin sechestrarea casei, care urma să fie dată în exploatare. Mai mult, la insistența executorului judecătoresc au achitat amenda în mărime a câte 1780 de lei, fapt confirmat prin ordinele de încasare a numerarului nr.03 din 01 septembrie 2015.

Astfel, reclamantele au invocat că prin acțiunile ilegale ale organelor de drept, au fost lezate în drepturile sale de a se deplasa peste hotare, de a perfectă anumite acte, efectuarea anumitor tranzacții, le-a fost sechestrată casa, fapt ce a dus la imposibilitatea dării în exploatare a acesteia.

Vera Șatravca și Ana Șatravca au solicitat repararea de la bugetul de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova a prejudiciului material în sumă totală de 14560 de lei, ce constituie: 6000 de lei - onorariul avocatului pe 2 cauze contravenționale, 3560 de lei - amenda achitată executorului judecătoresc, 5000 de lei - cheltuieli de judecată, și a prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei, a câte 2500 de lei pentru fiecare reclamantă.

Prin hotărârea din 08 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată cu încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul Verei Șatravca cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică a sumei de 11000 de lei și cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 2500 de lei; a fost încasată din contul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul Anei Șatravca suma de 2500 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Vera Șatravca și Ana Șatravca cu casarea hotărârii din 08 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și remiterea cauzei la rejudecare în fond, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în proces ca copârât Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Prin încheierea protocolară din 05 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în proces ca intervenient accesoriu agentul constator din cadrul IP Rîșcani Alexei Rusu.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă în parte cererea de chemare în judecată depusă de Vera Șatravca și Ana Șatravca împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Alexei Rusu cu privire la repararea în mod solidar a prejudiciului material în sumă de 9560 de lei, a câte 4780 de lei pentru fiecare reclamantă, inclusiv 3000 de lei pentru servicii juridice, 1780 de lei amenda achitată executorului judecătoresc și prejudiciul moral în sumă de 10000 de lei, a câte 5000 de lei pentru fiecare reclamantă. A fost încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul reclamantelor Vera Șatravca și Ana Șatravca a câte 4780 de lei cu titlu de prejudiciu material, inclusiv 3000 de lei pentru servicii juridice, 1780 de lei pentru amenda achitată executorului judecătoresc, și a câte 1500 de lei cu titlu de prejudiciu moral; a fost respinsă acțiunea depusă de Vera Șatravca și Ana Șatravca împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Alexei Rusu în partea ce excede prejudiciul material încasat a câte 4780 de lei și prejudiciul moral încasat a câte 1500 de lei, ca fiind neîntemeiată; a fost admisă cererea depusă de Vera Șatravca și Ana Șatravca privind compensarea cheltuielilor de judecată, cu încasarea de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul reclamantelor a câte 1500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

La 04 octombrie 2018, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanța corect a determinat raportul juridic dedus judecății, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, astfel hotărârea pronunțată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces, iar argumentele invocate de către apelant sînt neîntemeiate și lipsite de suport juridic, motiv din care Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a ajuns la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea instanței de fond.

La 24 aprilie 2019, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Întemeindu-și recursul pe dispozițiile art. 432 alin.(1-2) lit. c) Cod de procedură civilă, recurentul a menționat că instanțele ierarhic inferioare și-au motivat decizia

de admitere a cererii de chemare în judecată prin concluzii ambigue și nepertinente.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de fond și Curtea de Apel eronat au concluzionat că Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova urmează a fi obligat la achitarea sumelor solicitate de intimat, deoarece la examinarea cauzei în fond și apel nu a fost demonstrată existența faptei ilegale și vinovăției acestuia. Or, prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, reglementează expres, în mod limitativ cazurile și condițiile răspunderii patrimoniale a statului pentru erorile comise de organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești.

La fel, a subliniat că hotărârea emisă de instanța de fond și menținută de instanța de apel este nefondată și în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece art.5 alin.(1) al Legii sus-menționate stipulează expres că cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare, iar organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Mai mult, a accentuat că acțiunile agentului constatator nu pot fi calificate ca acțiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă și iminentă, astfel nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că acțiunile acestuia ar fi cauzat prejudicii intimatelor.

În final, a opinat că circumstanțele menționate pot fi considerate motive întemeiate de admitere a cereri de recurs, or, circumstanțele cauzei nu cad sub incidența dispozițiilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 martie 2019 și a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 05 aprilie 2019, date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc, însă ultimul în cererea de recurs a menționat că a recepționat-o la 09 aprilie 2019.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției la 24 aprilie 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 26 iunie 2019, Vera Șatravca și Ana Șatravca au depus referință asupra cererii de recurs în care au indicat că sunt de acord cu hotărârea instanței de fond și susțin decizia instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe

dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva deciziei din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat